

De scheiding der machten

Trias politica, ambtenaren en media

Nederland is een parlementaire democratie. Dit betekent dat burgers de macht hebben overgedragen aan volksvertegenwoordigers. Om te voorkomen dat er te veel macht in handen van een bepaalde partij of groepering komt, wordt de macht verdeeld volgens de 'trias politica'. Maar binnen een democratie spelen ook andere machten.

Kabinet Rutte-Asscher

Trias politica

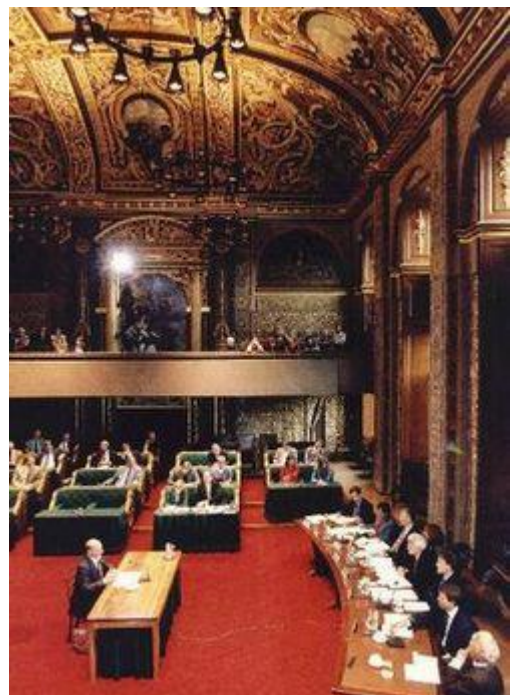
Om te voorkomen dat een partij teveel macht krijgt kennen we in Nederland een 'scheiding der machten'. Bij dit systeem, de 'trias politica' wordt de macht over 3 gescheiden machten verdeeld:

1e macht - De wetgevende macht

De wetgevende macht wordt gevormd door de regering en de Staten-Generaal, dat zijn de volksvertegenwoordigers in de Eerste en Tweede Kamer. De regering maakt voorstellen voor nieuwe wetten of wetswijzigingen. De Eerste en Tweede Kamer stemmen over de wetsvoorstellen van de regering. Een wetsvoorstel is aangenomen wanneer een meerderheid van de leden binnen de eerste en Tweede Kamer hiermee instemt.

2e macht - De uitvoerende macht

De gemaakte wetten moeten in de praktijk uitgevoerd worden. De regering is hiervoor verantwoordelijk. Zij vertaalt de wetten naar regels en beleid voor de dagelijks werkpraktijk. Bij het uitvoeren van de macht wordt de regering gecontroleerd door de Staten-Generaal. De belangrijkste taak van de Eerste en Tweede Kamer is kritisch te kijken of de regering haar werk goed doet.

3e macht - De rechtsprekende macht

Rechters zijn verantwoordelijk voor het spreken van recht. Om ervoor te zorgen dat de rechtspraak eerlijk verloopt zijn zij volledig onafhankelijk. Rechters worden voor het leven benoemd en kunnen dus niet worden ontslagen als hun uitspraken niet naar de zin zijn van de regering.

Andere machten

In onze democratie spelen ook machten die buiten de trias politica vallen. Allerlei mensen en groeperingen proberen invloed uit te oefenen op de besluitvorming. Deze machten worden de 4e en 5e macht genoemd.

4e macht - De ambtenarij

De politici die wetten moeten maken, worden van alle kanten beïnvloed. Ministers zijn afhankelijk van ambtenaren die al die wet- en regelgeving voorbereiden en uitvoeren. Door hun deskundigheid kunnen ze de minister beïnvloeden. Door hun grote invloed op de politieke besluitvorming wordt de ambtenarij soms ook wel de vierde macht genoemd.

5e macht – Media en pressiegroepen

De invloed van media, maatschappelijke organisaties en belangengroepen wordt de vijfde macht genoemd.

Media

Journalisten volgen de politici kritisch. Burgers moeten weten wat goed en fout gaat in Nederland. Daarnaast is het voor politici heel belangrijk om regelmatig op tv en in de krant te komen. Op die manier kunnen ze aan de kiezers laten zien dat ze hun verkiezingsbeloften nakomen. De media hebben hierdoor een sterke positie ten opzichte van politici en oefenen zo invloed uit.

Pressiegroepen

Daarnaast zijn er nog een heleboel andere organisaties (vakbonden, werkgeversorganisaties, de milieubeweging, het bedrijfsleven, actiegroepen etc.) die de besluitvorming proberen te beïnvloeden. Zij kunnen invloed uitoefenen door bijvoorbeeld te protesteren of een kamerlid te vragen om een onderwerp binnen de Tweede Kamer aan de orde stellen. Kamerleden hebben namelijk de taak om wat er onder de bevolking leeft in de Tweede Kamer te bespreken. Zo wordt de politieke agenda bepaald door wat er in de samenleving leeft.